

Monumentnummer*: 513137

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 02 september 1999
Kadaster deel/nr 82958/119

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Doesburg Doesburg Gelderland

Locatiennaam Locatieomschrijving
Doesburg Centrum

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Doesburg B 635

Omschrijving**

Omschrijving

De ALGEMENE BEGRAAFPLAATS wordt, afgezien van het voorplein aan de Meipoortstraat (zuidzijde), aan alle zijden omgeven door het water van de stadsgracht. Het voorplein wordt aan de noordzijde afgesloten door het neoclassicistische poortgebouw. Achter het poortgebouw bevindt zich de begraafplaats met ovaal grondplan, waarbij de lange zijde van het ovaal naar de poort is gekeerd. Het grondplan heeft een ovale kern met rechthoekige grafperken in een regelmatige aanleg van lange rijen, die nauwelijks van elkaar zijn gescheiden. Om de kern liggen concentrische lobben, waarin de grafperken straalsgewijs in ringen liggen gegroepeerd. De eerste ring en de kern worden doorsneden door een kaarsrecht pad dat in de as van het poortgebouw ligt. De overige paden zijn gebogen.

De begraafplaats is hiërarchisch opgezet en verdeeld in vier klassen, waarvan de eerste twee nooit zijn geruimd. In de kern en de binnenste ring liggen de voornaamste graven zoals de graftombe van Geertruida Cornelia Henriëtte De Gijselaar, het grafmonument van de tekenaar Alexander Willem Maurits Ver Huell (1822-1897) en zijn vader en de grafmonumenten van enkele adellijke personen en personen die behoren tot het plaatselijk patriciaat. Verder naar buiten liggen de eenvoudiger graven.

De beplanting bestaat uit grote oude bomen zoals rode beuken, treurbomen, knotwilgen en groen blijvende bomen zoals sparren, dennen, coniferen en klimop. Bijzonder is de grote rode beuk rechts van het middenpad (monument Bomenstichting) en de

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Ginkgobiloba of Japanse notenboom rechts voor het baarhuisje. De grotendeels hardstenen graftekens bestaan veelal uit grafkelders met liggende zerken, tombes en staande monumenten of combinaties hiervan. Een deel van de graftekens wordt omgeven door ijzeren hekwerken of hoekposten met kettingen. Tevens zijn er een aantal tekens waarvan de liggende zerken bekleed zijn met ijzeren platen. In Doesburg stond de ijzergieterij van Willem Herman Ubbink (1877-1936), wiens graf op de Algemene Begraafplaats ook is bedekt met een ijzeren grafplaat. Bijzonder zijn ondermeer het grafmonument van Wijck, een obelisk vooraan links van het middenpad; de zerken links van het middenpad, waarvan enkele met familiewapens, zoals het grafmonument Volbergen; enkele zerken met rijk geornamenteerde ijzeren hekwerken rechts van het middenpad; de zerk van jonkheer Willem de Vaynes van Brakell in de eerste concentrische rij links voor het baarhuisje. De Vaynes van Brakell was de laatste commandant van de Vesting Doesburg en grootvader van Alexander Ver Huell. Het graf is bekleed met een ijzeren plaat, die versierd is met reliëfs van een familiewapen en een staartbijtende slang met een doodshoofd in het midden. Links van het middenpad bevindt zich ongeveer in het midden het grafmonument Ver Huell. Het monument bestaat uit twee hardstenen zerken, rechts de zerk van Maurits Ver Huell, vader van Alexander en links de zerk van Alexander Ver Huell. Tussen de beide zerken staat op een rechthoekige sokkel een stenen beeld van een zittende engel met een opengeslagen boek op de schoot. Het oorspronkelijke beeld, geplaatst in 1861, was gemaakt naar ontwerp van Alexander Ver Huell door de Arnhemse beeldhouwer Franz Stracké, telg uit een Westfaalse beeldhouwersfamilie. Het huidige beeld komt echter, getuige een oude foto, in detaillering en stijl niet overeen met het oorspronkelijke beeld, dat mogelijk na beschadiging, oorlogsschade wellicht, is vervangen door een nieuw exemplaar. Waardering

De AANLEG van de Algemene Begraafplaats, ontworpen in 1829 in landschapsstijl vermoedelijk door J.D. Zocher jr.. Van algemeen cultuur- en tuinhistorisch belang:

- vanwege de funerair-historische en genealogische waarde van de graftekens (op lokaal/regionaal niveau);
- vanwege het kenmerkende 19de-eeuwse karakter van de aanleg en de graftekens;
- vanwege de kwaliteit van de landschappelijk aandoende aanleg met ovale plattegrond en concentrische paden (wellicht naar ontwerp van J.D. Zocher);
- vanwege de gevarieerde collectie bomen en heesters deels van hoge ouderdom en/of zeldzaamheid;
- vanwege de bijzondere ligging op één van de bastions binnen het beschermde gezicht Doesburg.

Hoofdcategorie

Uitvaartcentra en begraafplaatsen

Subcategorie

Begraafplaats en -onderdelen

Functie

Begraafplaats